

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor,

a examinat, fără participarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Cazacu Vitalie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2020, în cauza penală la plângerea înaintată în ordinea prevederilor art. 473² Cod de procedură penală, de către condamnatul

Cazacu Vitalie xxxxx, născut la xxxxx, deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

Termenul de examinare:

Instanța de recurs în anulare: 01.10.2020 – 03.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 11 decembrie 2019, a fost respinsă plângerea înaintată de către avocatul Moroi Andrian în numele condamnatului Cazacu Vitalie, împotriva administrației Penitenciarului nr. 16 – Pruncul, cu privire la constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 CEDO, ca fiind depusă peste termen.

2. Condamnatul Cazacu Vitalie a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă plângerea depusă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2020, a fost respins recursul declarat și menținută încheierea primei instanțe.

În motivarea soluției pronunțate instanța de recurs a indicat, că la examinarea cererii condamnatului Cazacu Vitalie cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile acestuia, prima instanță nu a comis careva erori, iar încheierea contestată este una motivată.

Instanța de recurs a menționat, că soluția primei instanțe cu privire la constatarea tardivității plângerii depuse de condamnatul Cazacu Vitalie în ordinea prevăzută de art. 473² Cod de procedură penală, este corectă, reținând în acest sens prevederile art. 473² Cod de procedură penală, potrivit cărora plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav

drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Din materialele cauzei, instanța de recurs a constatat că de către condamnatul Cazacu Vitalie a fost depusă la data de 01 noiembrie 2019, o plângere cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, care se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, instanța de recurs a conchis, că plângerea condamnatului Cazacu Vitalie este înaintată tardiv, cu omiterea termenului de 6 luni, din momentul când acesta nu mai este deținut în astfel de condiții, în contextul în care potrivit materialelor cauzei, Cazacu Vitalie s-a aflat în detenție în instituțiile penitenciare, după cum urmează: 15 iulie 2008 – 15 august 2009, 28 ianuarie 2015 – 11 februarie 2015, 27 ianuarie 2016 – 10 februarie 2016, 13 aprilie 2016 – 11 mai 2016 în Penitenciarul nr. 11 – Bălți, 15 august 2009 – 28 ianuarie 2015, 11 februarie 2015 – 27 ianuarie 2016, 10 februarie 2016 – 13 aprilie 2016, 11 mai 2016 – 22 martie 2017, 28 noiembrie 2017 – 12 decembrie 2017 în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, iar în perioadele 22 martie 2017 – 28 noiembrie 2017 și 12 decembrie 2017 – 19 noiembrie 2019 și până în prezent, în Penitenciarul nr. 16 – Pruncul.

În acest sens, instanța de recurs a indicat că prevederile art. 473¹ – 473⁴ Cod de procedură penală, au fost introduse în Codul de procedură penală, la data de 12 decembrie 2018, prin Legea nr. 163 din 20 iulie 2017, în vigoare din 01 ianuarie 2019, iar termenul de 6 luni de la data când condamnatul nu mai invocă că este deținut în astfel de condiții, calculat de la data de 11 mai 2016, de facto a expirat la data de 11 noiembrie 2016. Totuși, având în vedere că art. 473², 473³ și 473⁴ Cod de procedură penală, au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29 noiembrie 2018, în vigoare din 01 ianuarie 2019, se constată că termenul de înaintare a plângerii, a început să curgă de la data de 01 ianuarie 2019, iar în sensul respectării prevederilor art. 473² alin. (5) Cod de procedură penală, data limită de adresare în instanța de judecată, în speță a expirat la 01 iulie 2019.

Așadar, instanța de recurs a conchis, că termenul de 6 luni, în interiorul căruia condamnatul Cazacu Vitalie era în drept să se adreseze în instanța de judecată cu o plângere, începe să curgă din data de 01 ianuarie 2019, momentul introducerii normelor de referință la condițiile de detenție în Codul de procedură penală, astfel că plângerea depusă de către condamnat la data de 01 noiembrie 2019, este înaintată cu omiterea acestui termen, ceea ce denotă că soluția primei instanțe privind respingerea plângerii ca fiind tardivă, este una justificată, întemeiată și legală.

4. Condamnatul Cazacu Vitalie, contestă decizia instanței de recurs, cu recurs în anulare, solicitând casarea acesteia și constatarea încălcării drepturilor prevăzute de art. 3 CEDO.

În argumentarea recursului menționează, că instanțele de fond neîntemeiat i-au respins plângerea cu privire la constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 CEDO, care a fost depusă la data de 01 noiembrie 2019.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 11 decembrie 2019, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Cazacu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2020, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **02 aprilie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor